

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту Закону України
«Про внесення змін до Податкового кодексу України та
Закону України «Про електронні комунікації» щодо рентної плати за
користування радіочастотним ресурсом України»

I. Визначення проблеми

Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України «Про електронні комунікації» щодо рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України» (далі – проект Закону) розроблено на виконання пункту 499 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2023 рік, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 07.02.2023 № 2910-ІХ, та пункту 175 Плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.03.2023 № 221-р, якими доручено Мінфіну спільно з Мінцифри, ДПС та НКЕК розробити та подати до Кабінету Міністрів України законопроект стосовно внесення змін до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) щодо рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України (далі – Рентна плата) з метою спрощення адміністрування Рентної плати, створення рівних умов для всіх операторів мобільного зв'язку, зокрема шляхом відміни усіх підвищуючих та понижуючих коефіцієнтів до ставок Рентної плати для стільникового зв'язку.

Метою розробки проекту Закону є забезпечення рівних конкурентних умов для діяльності операторів ринку стільникового зв'язку, спрощення для платників обчислення податкових зобов'язань та складання податкових декларацій, формування надходження Рентної плати відповідно до вимог статті 254 Кодексу в умовах нової дефрагментованої структури розподілу радіочастот.

Проектом Закону запропоновано скасувати застосування підвищувальних та понижувальних коефіцієнтів (далі – Коефіцієнти) до ставок Рентної плати, визначених підпунктом 254.4 статті 254 Кодексу, для стільникового радіозв'язку (рядок 11 таблиці), впровадження яких здійснювалося з метою спонукання користувачів радіочастотного ресурсу до використання дефрагментованих смуг частот, що сприяє збільшенню ефективного їх використання у суспільному виробництві.

Стимулюючі підвищувальні та понижувальні коефіцієнти до окремих ставок Рентної плати було запроваджено у 2014 році для стимулювання операторів телекомунікацій – користувачів радіочастотного ресурсу до обміну цим обмеженим ресурсом, який використовувався неефективно та фрагментовано, що не давало можливості для його упорядкування та створення суцільних смуг радіочастот, необхідних для 4G.

Запровадження вказаних Коефіцієнтів дало позитивний результат, внаслідок чого стала можливою видача нових ліцензій для радіотехнології четвертого покоління у діапазонах 2600 МГц, 1800 МГц та 900 МГц. Так, за результатами проведення двох відкритих аукціонів, де відбулися публічні торги з голосу на

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000065FC2E00F6F4B300](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [03.03.2023 13:04:40](#) по [03.03.2025 13:04:40](#)

Міністерство фінансів України

11230-11/10 від 29.06.2023

продаж ліцензій на користування частотами технології LTE у діапазонах 1800 МГц та 2600 МГц, за ліцензії 4G на прозорих, відкритих торгах виручили до Державного бюджету України прямих надходжень як оплату тендерних лотів 8 млрд грн, що на 26% більше початкової ціни лотів.

Запуск мереж 4G трьома найбільшими операторами телекомунікацій дав відчутний поштовх підвищенню використання мобільного Інтернету українцями.

Крім того, надходження до Державного бюджету України за їх видачу становили більше 600 млн грн та надали змогу операторам покращити якість мобільного Інтернету.

Наявність Коефіцієнтів, у тому числі підвищувального коефіцієнту за концентрацію спектра, є стримуючим фактором для потенційної купівлі операторами додаткового спектра на тендерних засадах, зокрема в діапазоні 2100 МГц, що також впливає на зменшення надходжень до державного бюджету.

Обчислення податкових зобов'язань з Рентної плати у податковій декларації виконується за громіздкою формулою із 25 складників, кожний з яких є результатом множення відмінних за ознаками ширин смуги частот за індивідуальною ліцензією, сумою ліцензій у межах регіону та сумою ліцензій у межах України на ставку та один з п'яти коефіцієнтів (-1; 1; 0,75; 1,2; 1,4).

Основні групи (підгрупи), на які проблема впливає:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Врегулювання зазначених питань у частині оподаткування Рентною платою не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

чинних регуляторних актів, оскільки Коефіцієнти встановлено безпосередньо Кодексом.

II. Цілі державного регулювання

Метою підготовки проекту Закону є:

нейтральність податкового законодавства, коли податки і збори встановлюються в спосіб, що не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків;

досягнення рівних конкурентних умов для діяльності операторів ринку стільникового зв'язку;

спрощення для платників обчислення податкових зобов'язань та складання податкової декларації з Рентної плати, у тому числі зниження ризику випадкових помилок під час складання щомісячної звітності з Рентної плати;

спрощення для контролюючого органу адміністрування Рентної плати;
збільшення надходжень Рентної плати в умовах нової дефрагментованої структури розподілу радіочастот без застосування Коефіцієнтів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Необхідність внесення змін до Кодексу обумовлена тим, що підпунктом 7.1.4 пункту 7.1 статті 7 Кодексу ставку податку віднесено до обов'язкового елементу встановлення податку, а пунктом 7.3 статті 7 Кодексу встановлено, що будь-які питання щодо оподаткування регулюються Кодексом і не можуть змінюватися в інший спосіб, ніж внесенням змін до відповідних положень Кодексу.

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Прийняття проекту Закону
Альтернатива 2	Залишити чинну ситуацію без змін

2. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>1) створення рівних конкурентних умов для діяльності операторів ринку стільникового зв'язку;</p> <p>2) спрощення для платників розрахунку визначення розміру зобов'язань з Рентної плати та складання щомісячної звітності з Рентної плати, зниження ризиків випадкових помилок під час складання щомісячної звітності з Рентної плати;</p> <p>3) спрощення адміністрування Рентної плати у зв'язку зі зменшенням кількості показників, що враховуються під час визначення Рентної плати;</p> <p>4) збільшення надходження Рентної плати;</p> <p>5) стимулювання інвестицій в спектральні активи, наявні у держави (зокрема діапазон</p>	<p>Додаткових витрат держави щодо забезпечення податкового контролю з боку контролюючих органів не виникатиме</p>

	2100 МГц); б) відповідає нещодавно прийнятій програмі співробітництва з МВФ, якою передбачено мобілізацію доходів державного бюджету	
Альтернатива 2	Відсутні	1) продовження існування нерівних конкурентних умов для діяльності операторів ринку стільникового зв'язку; 2) збереження складного для платників розрахунку розміру зобов'язань з Рентної плати та складання щомісячної звітності з Рентної плати, збереження ризиків випадкових помилок при складанні щомісячної звітності з Рентної плати; 3) складність адміністрування Рентної плати через збереження великої кількості показників, що враховуються під час визначення Рентної плати; 4) втрата частини бюджетних надходжень Рентної плати

3. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Проект Закону не поширюється на сферу інтересів громадян.

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Кількість суб'єктів господарювання – операторів ринку стільникового зв'язку, на обов'язки яких матиме вплив зміна норм, передбачена проектом Закону, становить 6.

Показник	Загальна кількість платників Рентної плати				
	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	6	-	-	-	6
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100	-	-	-	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>1) діяльність усіх операторів ринку стільникового зв'язку у рівних конкурентних умовах дефрагментованої структури розподілу радіочастот;</p> <p>2) спрощення для платників складання звітності з Рентної плати, унеможливлення ризиків допущення помилок при складанні звітності з Рентної плати;</p> <p>3) спрощення для контролюючого органу адміністрування Рентної плати;</p> <p>4) зменшення для окремих платників зобов'язань з Рентної плати;</p> <p>5) розблокування можливості купівлі операторами додаткового спектра на тендерних засадах, зокрема в діапазоні 2100 МГц</p>	<p>1) зростання у частини платників зобов'язань з Рентної плати в цілому на 56,3 млн грн на рік, або на 2,6 відс. порівняно з поточними умовами</p>
Альтернатива 2	Відсутні	<p>1) діяльність операторів ринку стільникового зв'язку в нерівних конкурентних умовах із дефрагментованою структурою розподілу радіочастот;</p>

		<p>2) збереження для платників необхідності щомісячного складання складної звітності з Рентної плати, збереження ризиків допущення помилок під час складання звітності з Рентної плати;</p> <p>3) спрощення для контролюючого органу адміністрування Рентної плати;</p> <p>4) зростання для певних платників розміру зобов'язань з Рентної плати</p>
--	--	--

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
<p>Альтернатива 1</p> <p>Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта</p>	56 326 550
<p>Альтернатива 2</p> <p>Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта</p>	

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінювання)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	3	<p>Альтернатива 1 дає можливість: досягнення цілі державного регулювання;</p> <p>усунення можливостей неконкурентної переваги на ринку стільникового зв'язку;</p> <p>спрощення складання податкової звітності з Рентної плати, унеможливлення виникнення помилок під час складання</p>

		податкової звітності з Рентної плати; спрощення адміністрування Рентної плати для контролюючого органу; отримання додаткових коштів до державного бюджету
Альтернатива 2	1	Альтернатива 2 зберігає всі мінуси наявної системи визначення зобов'язань та складання звітності з Рентної плати, не дає можливості виконати принцип нейтральності оподаткування, передбачений підпунктом 4.1.8 пункту 4.1 статті 4 Кодексу

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Дає можливість повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання галузі та збільшення надходжень до бюджету. Так, у разі прийняття проекту Закону буде забезпечено: 1) практичну реалізацію положень Кодексу щодо забезпечення принципу нейтральності	Основні витрати держави пов'язані з: інформуванням платників про внесення змін до Кодексу; наданням прикладів заповнення звітності з Рентної плати без застосування Коефіцієнтів. Основні витрати суб'єктів господарювання пов'язані зі сплатою більших зобов'язань Рентної плати без	Найоптимальніша серед запропонованих альтернатив. Прийняття проекту Закону забезпечить: 1) усунення впливу на конкурентне середовище ринку стільникового зв'язку; 2) спрощення складання звітності з Рентної плати, унеможливлення допущення помилок під час складання звітності з Рентної плати; 3) спрощення обробки податкової

	<p>оподаткування (нейтральність оподаткування передбачено підпунктом 4.1.8 пункту 4.1 статті 4 Кодексу);</p> <p>2) адміністрування та звітність з Рентної плати спростяться;</p> <p>3) конкурентне середовище ринку послуг стільникового зв'язку не зазнаватиме податкового деформаційного впливу;</p> <p>4) додаткове надходження до бюджету Рентної плати</p>	<p>застосування понижувальних Коефіцієнтів</p>	<p>звітності з Рентної плати та адміністрування Рентної плати;</p> <p>4) додаткові надходження до бюджету Рентної плати</p>
Альтернатива 2	Відсутні	<p>Неприйняття проекту Закону може призвести до:</p> <p>1) збереження викривлення конкурентного середовища через сплату одними операторами ринку Рентної плати з урахуванням Коефіцієнтів;</p> <p>2) ускладнення виконання положень Кодексу в частині заповнення</p>	<p>Збереження погіршених умов ведення бізнесу та нерівності під час виконання зобов'язань з Рентної плати</p>

		звітності з Рентної плати з урахуванням Коефіцієнтів; 3) ускладнення адміністрування Рентної плати; 4) сплата окремими платниками зобов'язань з Рентної плати, розмір якої збільшений за рахунок застосування Коефіцієнтів	
--	--	--	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Прийняття проекту Закону дасть можливість реалізувати норми Кодексу та забезпечити спрощення складання звітності з Рентної плати, що унеможливить допущення помилок під час складання звітності з Рентної плати; адміністрування контролюючим органом Рентної плати та обробки податкової звітності з Рентної плати з одночасними додатковими надходженнями до бюджету Рентної плати.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту Закону не передбачає додаткових витрат ДПС у частині впровадження змін до Кодексу та відбуватиметься у межах фінансування ДПС без залучення сторонніх організацій.

Загальна кількість операторів ринку стільникового зв'язку, на яких вплинуть зміни норм Кодексу, становить 6 суб'єктів господарювання.

Додаткові розрахункові затрат у часовому еквіваленті у суб'єктів господарювання у зв'язку зі скасуванням у Кодексі Коефіцієнтів – відсутні.

Витрати на запровадження проекту Закону:

для контролюючого органу додаткові витрати не виникають;

для суб'єктів господарювання сумарні витрати на виконання регулювання у вигляді Рентної плати становлять 2 198 573 850 гривень за рік, у тому числі додаткові витрати для суб'єктів господарювання виникають у сумі 56 326 550 гривень або 2,3 відсотка.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії змін до Кодексу – необмежений, якщо інший не буде визначено нормативно-правовими актами.

Регуляторний акт розроблено відповідно до положень Кодексу.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показником результативності регуляторного акта є:

розмір надходжень до державного бюджету, пов'язаних з дією акта;

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта;

розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основними положеннями акта.

Додатковим показниками є:

1) сума сплачених суб'єктами господарювання податкових зобов'язань з Рентної плати;

2) скарги, пропозиції та зауваження, що надійшли до ДПС у зв'язку із прийняттям наказу.

Впровадження змін до Кодексу забезпечується ДПС без залучення сторонніх організацій.

Поінформованість платників Рентної плати щодо основних положень регуляторного акта є високою. Проект Закону підлягає розміщенню для громадського обговорення в мережі «Інтернет» на офіційному вебпорталі Міністерства фінансів України. Після прийняття акта його буде оприлюднено у засобах масової інформації у встановленому для законів України порядку.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності регуляторного акта впроваджуватиметься у визначений законодавством термін шляхом здійснення контролю за дотриманням відповідних положень Кодексу, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено через рік з дня набрання ним чинності або більшістю його положень, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом або більшістю його положень.

Періодичне відстеження виконуватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження, в тому числі, коли дію акта, прийнятого на визначений строк, було продовжено з метою оцінки ступеня досягнення актом визначених цілей, крім випадку зміни розміру ставок Рентної плати, із введенням яких повторні та періодичні відстеження втратять сенс.

Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта порівнюються із значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО